

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Madárvédelem.

Irta: Pajor Tamás csendőrhadnagy.

A madárvédelmet ismertetve nem a szorosán vett csendőrségi szolgálattal kapcsolatos dologról kívánok írni, hanem egy olyan, a művelt embert érdeklő kérdéstről, mely bár az egész országra kötelező törvényes rendelkezésen alapul: mégis gyakorlati megvalósítása a kellő megértés hiányában a kezdet nehézségeivel küzd.

A m. kir. földművelésügyi miniszterium 1901. évi 24,655/VII. 1. számú körrendeletében megjelölte a védelemben részesítendő állatokat s ezek között nagy számmal a hasznos madarakat. Ez a rendelet törvényes gyűjteményünkben is benfoglaltatik s annak értelmében a madarak kinzóit, fészkeik, tojásuk elszedőit a csendőrség feljelentheti s a tettségek megbírságotlatók. Ennek a rendelkezésnek azonban a csendőrség nehezen tehet eleget két okból: először mert a védelemben részesítendő madaraknak igen kis részét ismeri s így nem tudná sok esetben megállapítani, hogy hasznos vagy káros madárral van-e dolga; másodszer mert népünket azon rossz szokásról, hogy a hasznos madarakat, azok fiaiit üldözi s fészkeiket kiszedei, feljelentésekkel nehezen fogja a csendőr vagy bárki is leszoktatni.

A gyakorlati madárvédelem nem is a törvényre alapított feljelentésekkel akar segíteni az üldözött hasznos madarakon, hanem a jó példaadással, a czél hasznos és nemes irányúnak a feltárásával. A madarak természetrajzával foglalkozó magyar ornitológiai központ kezdeményezése folytán ma az országban már sok helyen mesterséges fészkek alkalmazásával, madarak etetésével igyekeznek a hasznos madarakat meghonosítani és helyhez kötni, hogy azok elszaporodásával ellen-súlyozhassák a kártékony rovarok, férgek pusztításait.

Külföldön a madárvédelem már régebb keletű s hasznát már régóta élvezik. Nálunk, mint említém, még osocsemőkorát éli, bár ha van ország, melynek a madársegítésre szüksége van, úgy mi magyarok rá vagyunk utalva arra, mert földművelő, gazdálkodó, kertészkedő nemzet vagyunk.

Tagadhatatlan, hogy egynémely madarat védelemben oddig is részesítettünk, mint pl. a gólyát s a fecskét. Ezeket ismerjük is, mert a házaink tájékán telapszónak meg; ellenben olyan madarakat, melyek a gólyánál,

fecskénél sokkal hasznosabbak, mint például a czinegét, üldözzük. Pedig ez az igazán hasznos kis madár még télen sem bagy el minket, mint a gólya, fecske; tisztogatja kertünk gyümölcsfáit a kártékony férgektől s hogy mekkora hasznót bajt egy ilyen czinege, elég megemlítenem, hogy a természettudósok megfigyelése szerint egy czinege évente körülbelül három millió apró rovarot és férget pusztít el.

Ebből az egy példából látható, hogy a madarak védelmezése hasznos és emberséges nemes czélt szolgál s már ebből a szempontból is érdemes arra, hogy testületünk tagjai tőlük telhetőleg szolgálatába szegődjenek. Tudom azonban más érvel is támogatni madárvédelmező vállalkozásomat.

Ugyebár nekünk csendőröknek a közbiztonsági szolgálat ellátásában preventative gondoskodnunk kell a személy- és vagyonbiztonságról, s vajjon akkor, midőn örskörletünk lakosságát szép szóval, jó példával figyelmessé tesszük a hasznos madaraknak nagy fontosságú segítségére, nem-e a vagyonbiztonságot szolgáljuk ép úgy, mint a mikor a hernyószedést szorgalmazzuk? Gondoljunk csak arra, hogy hány ezer embernek csupán a gyümölcsfa és a kert adja a megélhetést. Az a gyümölcsfa, a mit kellő gondozás biján a jó istennek biz sok gazda.

Láthatjuk sokszor, hogy a gyümölcsfákat zsenge virágjában elpusztítja a hernyó, pedig talán a látható lepkofészkeket a tulajdonos idejében le is szedte; de azzal a sok-sok ezer kéreg alá rakott vagy agakra erősített rovarpetékkal a hasznos madarak segítése nélkül nem mehetett semmire.

Czikkemnek azonban van egy más csendőri vonatkozású oldala is. Egy pár éve ugyanis felügyelői rendelet alapján minden örsön, a hol a hely megengedte, nemes gyümölcsfákat ültetett a legénység. Ezeknek a gyümölcsfáknak is érdeke, hogy a hasznos madarak a kártékony férgektől tisztogassák s így a fejlődésüket, termőképességüket állaudóan megtarthassák. Végül legénységünkre igen nemesítő hatással volna a hasznos madarak védelme, úgy mint a kert művelése, mert hiszen ez annak kiegészítő részét alkotja. A jó példandús pedig népnevelési szempontból sokat jelentene.

Lássuk most már, hogy miből is áll a madárvédelem terjesztése, a miben mi csendőrök közreműködhetünk.

Első magyar vill. erő-berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangzerk-szolgáltatója, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánoshíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

STOWASSER JÁNOS

osátsági és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangzerk-szolgáltatója, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánoshíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvós hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Árjegyzék minden hangszerről külön küldetük. Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.

A madárvédelmet régóta gyakorolták azok, a kik a hideg téli időben az éhező hasznos madaraknak védelem helyre magot, morzsát szórta s így azoknak a szigorú telet elviselhetőbbé tették. Ez ma is a madárvédelem egyik módja.

A madáretetők alkalmazásáról ezikkemben szintén szólni fogok. A második újabb és tökéletesebb madárvédelmi, illetve megtelepítési eszköz a mesterségesen előállított fészkelető faodvak alkalmazása. A fészkel-

odvak célja arra irányul, hogy a hasznos madár a kész fészkelőhelyet elfoglalja, ott megtelepedjék, elszaporodjék s rövid időn belül indítsa meg felszaporodott családjaival a rovarirtás hasznos mesterességét. Fészkelőodvakat a hasznos madarak különfélesége szerint többfélére szoktak készíteni. Én ezuttal egy általános fészkelőodu leírására szoritkozom csupán, a mely a legáltalánosabb hasznos madarak, mint a cizinegefajok, kis harkály, fakész, rozadafarkú kerti fülemile, légykapó stb. megtelepítésére alkalmas.

Ez a fészkelőodu egy körülbelül 30 cm. hosszú, 15 cm. átmérőjű természetes száraz nyír-, fűz-, éger- vagy nyárfatörzs darab. A fatörzs felülről lefelé baladón 1 cm. átmérőű furással bír, úgy azonban, hogy a fatörzs alsó része és a furat végződése között legalább 6 cm. vastag réteg mint fal maradjon. Az odufurat végződése fészkelőformájú, félgömbö alakú, tehát azt kanál-furóval készítsük.

Az odu aljától számított 15 cm. magasságban a törzs egyik oldalába 4—5 cm. átmérőű, alulról kissé felfelé baladó irányú röplyukat furunk, a melyen keresztül a madár bejárhat fészkelőbe. Az így elkészült odura még fedelet készítünk. A fedél deszkalapból áll, melyre olyan gömbölyű fakorongot szegezünk, hogy az dugó-szerűen az odufuratba kényelmesen beleillesztetve legyen, oly módon azonban, hogy a fedél dugójának alsó lapja a röplyuk felső vonalával egy vonalba essék. A fedél széle ezenfelül álljon kinnebb az odu törzsétől, hogy az esőnek, hónak a röplyukba való becsapását felfogja, de meg hogy a fedél is felemelhető legyen. Most a kész fészkelőodunak léczhez való megerősítése jön sorba, mely egy körülbelül fél méteres, 2—3 cm. vastag, erős fenyőfalécchez két csavarmenetes szeggel történik. Az első szeg a röplyuk irányában belülről kifelé baladva fogja a léczet, a másik szeg a léczen keresztül az odu alsó falába k paszkodik. A lécz szabadon álló két végét átfurva alkalmassá tesszük a teljesen elkészült fészkelőodut fatörzsrre vagy oszlopra való

felszegezhetésre. Most vegyük sorba, hogy mikor belye- zük ki a fészkelőodvakat, milyen helyekre hogyan alkalmazzuk és hogyan gondozzuk azokat a kihelyezés után.

A fészkelőodvak kihelyezésére a téli icló a legalkalmasabb, mert a hasznos cizinege és a harkályfélék ilyenkor szokták végigkóborolni a kerteket, udvarokat s felfedezve egy-egy kitett fészkelőodut, azt hamar kiszemelik maguknak; a metsző téli szél ellen oda huzódnak meg, s tavaszra — az eddigi megfigyelések szerint — fészkelni is abban települnek meg. Április hó közepéig tavasszal is tehetünk ki fészkelőodvakat, mert az érkező hasznos madarak szivesen települnek meg abban.

A fészkelőodvak elhelyezése fás, cserjés, bokros helyeken, a földtől másfél méter magasságtól kezdve alkalmazható. Kis kertekben, bol mindössze 10—15 fa és bokor van, nem szükséges 2—3 fészkelőodunál többet kihelyezni. Arra is vigyázzunk, hogy a fészkelőodvak nyílása lehetőleg délnek vagy keletnek nézzen és semmi esetre sem északnak, mert az ilyenben madár nem marad meg a hideg szelek miatt.

Ehelyeztük volna tehát ilyenformán a fészkelőodvakat, de ezzel még minden dolgunkat nem végeztük el, mert azokat az első időben még gondozni is kell. A fészkelőodvaknak van ugyanis kellemetlen, nem várt vendége; ez a veréb. A veréb is szereti a kész fészket, s a mint tudjuk, néha a fecskét is kiveri fészkelőből s elfoglalja azt magának.

Ezt úgy akadályozzuk meg, hogy a kihelyezett fészkelőodvakat tavasz elcjén gyakran megnézzük. Ezt annál könnyebben tehetjük, mivel leemelhető fedele van a fészkelőnek s könnyen elérhető (1½ m.) magasságban vannak. A hova a veréb költözködött, onnan a megkezdett fészket azonnal kidobjuk s akkor oda a veréb többé nem megy. Mihelyt a hasznos madár a fészket elfoglalta, ott a fedelet leemelgetni vagy egyébként a madarat zavarni nem szabad, mert elhagyja a fészket.

A fészkelőodvaknak egy másik ellensége, a macska ellen úgy védekezhetünk, hogy hosszú vékony sodrony-szegeket verünk be a röplyuk körül, de nem közvetlenül a röplyuk mellett s a szegfejeket harapófóval lecsipjük.

Az így most már teljesen elkészült fészkelőodvakba már csak macskát kell keríteni; az pedig — föltéve, hogy zaklatásnak, üldözésnek nincs kitéve — föltétlenül kerül. A madár aztán hűséges és bálás; megmarad ott, a hol gondozzák és nem hántják. Fiókaik ba felnőnek, szintén ott telepsznek meg, ha szállást adunk nekik s ezerszeresen visszafizetik azt a kis fáradságot, a mit reájok fordítunk. A férgeknek és bogaraknak nem lesz alkalmuk kárt okozni, mert idejekorán elpusztítják. Az embernek is gyönyörködtetően kedves látvány apró kedvenceit maga körül látni munkálkodni, melyek közül sok télen sem hagy el bennünket, akkor is ott szorgoskodnak csittegve, kopácsolva a faágakon s irtják a férget. A hideg télen azonban sok hasznos

A legjobb órák,

legszilárdabb élciszerek, egyszerűtől a legdrágábig, úgy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

működésnél Szegeden,
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

A bajmóczy kastély.

madár pusztul el, ezért aztán a téli etetésről is gondoskodnunk kell. Ez sem nagy munka.

Madáretetőpolczot — ez a legkisebb etető — kertre nyíló ablakra házilag készítetünk a járási irodák függő polczához hasonlóan. Az alsó deszkalapra helyezük el a kenyérmorzsát, diót stb. A felső deszkalap fedészerűen hajlik lefelé s az alsó deszkalapot a hó és eső ellen védi. Természetes, hogy ilyen ablak-etető a fül ablak szélességét nem haladhatja túl, hogy az ablakot nyitni s az esést a szobából kibelyezni lehessen. Az etető két oldalára ablaküveget teszünk vagy ennek hiányában kőreppapírost, nehogy a szél leseperje a kitett esést. Ott, a hol nagyobb kert van, a kertbe oszlopra erősítve deszkával vagy szalmával fedett etetőt állítgatunk s itt is arra kell ügyelni, hogy az eséstartó deszka bárom oldalról az időjárás ellen lehetőleg üvegfallal védve legyen.

A madárvédelemnek ez a nem nagy fáradsággal járó módja minden laktanyában, hol arra megfelelő hely és kert van, könnyű szerrel meghonosítható. Legénységünk gyakorlathól ismerve a madárvédelem hasznos voltát, jobban fog érdeklődni az üldözött hasznos madarak iránt.

A mesterséges madártelepitések pedig jó például fognak szolgálni a lakosságnak, utánozni fogják s így idővel el fog terjedni mindenfelé. Nekünk csendőröknek pedig megmarad az az erkölcsi hasznunk, hogy a madárvédelmet jó példaadással előbbre vinni és megismertetni segítették.

Megjegyzem végül, hogy a mesterséges fészekodvakat és etetőket gyárilag is készítik. Fészekodugyár van Baranya-Kárászson, u. p. Szászvár, a hol átlag 90 fillérbe kerül egy fészekod.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Egy megrögzött pénzhamisító.

Irta: Máthé Miklós törzsőrmester.

Hasznos foglalkozásnak találhatta Muzslai József gombosi lakos a pénzhamisítást, mert dacára hogy 15 évet ült már miatta hol egyik, hol másik fegyházban, mégis ha kikerült, újból csak azzal kezdett foglalkozni. Még pedig nehogy valaki azzal válthassa, hogy hazáját, ezt a tejjel-mézzel bővelkedő Magyarországot megkárosítja, nem magyar bankókat, hanem szerb 10 dinárosokat gyártott.

Muzslai Józsefnek volt ugyan megfelelő becsületes foglalkozása. Tanult asztalosmester volt s mellékesen fényképészettel is foglalkozott. Ez utóbbi foglalkozása bizonyos vegyszeti dolgok ismeretén alapulván, a bankocsinálásnál is igen jó hasznát vette. Hihetőleg ezért is tanulta meg, bár a sötét kamara nem valami kellemes emlékeket ébreszthetett benne, mert — mint említém — hosszabb ideig volt kénytelen olyan helyen tartózkodni, a hol a sötét kamra egészen más alkalmatosság, mint a fényképészetnél.

Legutóbb 1898. évben kapott ő hat évi fegyházat, mert már akkor is meg nem engedett módon foglalkozott a szomszéd Szerbia pénzügyeinek hamis dinárok gyártása folytán való fellendítésével.

Ez a büntetés letelén, egy ideig pihenni vágyott az öreg pénzügyi kapacitás, a mennyiben gombosi tuzskulánumba buzódott vissza és megszakított minden összeköttetést a külvilággal. S mint mondá, ezután már csak emlékeinek él, mert 60 éves embernek már nem érdemes esetleg halul végződhet dolgokba kezdeni.

Ez a kijelentés azonban nem fedte teljesen a valóságot és csak Oláh Ferencz őrmester, gombosi őrsparancsnok félrevezetése céljából hangoztatta Muzslai abban a jó reményben, hogy így kivonhatja magát a folytonos megfigyelés és ellenőrzés alól.

Ebben a reményében azonban csalódott, mert Oláh őrmester jól ismerte a kutyából nem lesz szalonmagyar közmondás jelentőségét és folyton figyelemmel kísérte a pihenésre vágyódó, de titokban újból pénzgyártási és elhelyezési manipulációkkal foglalkozó Muzslai működését.

Jól tudta Oláh őrmester, hogy nem szabad ajtóstul rontani a házba, már mint a Muzslai házába, mert ravasz róka volt az öreg is s mihelyt valamit észrevesz, meghiusítja az eredményt. Várakozó állápontra helyezkedett tehát és megfelelő összeköttetéseket igyekezett szerezni, hogy azok segítségével az öreg rókát törhe csalhassa.

Nyilvánosan nem is zaklatta az öreg műkedvelőt, nyugodtan hagyta a fényképészettel foglalkozni. Így jött rá, hogy a pihenni vágyódó öreg mester minden egyebet tesz, csak nem pihen.

Küjött ugyanis, hogy rövidebb-hosszabb időközökben egy ismeretlen szerbiai ember látogatja meg Muzslait, még pedig mindig a korai reggeli órákban. És csak rövid ideig tartózkodik nála a vendég és a reggeli vonattal rendszeren el is utazott vissza Szerbia felé.

Kipubatoita azt is, hogy a látogató rendszeren levélbeli hívásra jelentkezett. Ennélfogva a rendszer megfigyelés biabavalónak mutatkozott, mert az ismeretlen a mily titokzatosan érkezett, ép oly gyorsan el is illant. És Oláh őrmester mindig utólagosan értesült megbízottja útján a megtörtént látogatásról.

Más összeköttetést keresett tehát és szerencséjére talált is a helybeli póstamester személyében. Hosszabb ideig tartott ugyan, de ennek közreműködésével mégis sikerült megállapítani, hogy a titokzatos látogató Jakaity Góko sabaçi lakos.

Ez idő alatt már Szerbiában is észrevették az illetékes körök, hogy a 10 dinárosok száma erősen szaporodik, még pedig igen jól sikerült hamisítványokkal. Nyomoztak, kutattak is a dinárgyártók után, de nem tudtak ráakadni, míg csak Oláh őrmester értesítése világosságot nem derített az ügybe.

Oláh őrmester ugyanis, mikor megtudta a titokzatos látogató nevét, ártit a sabaçi rendőrbatóságba, hogy Jakaity Góko ottani lakost figyeltesse meg, mert egy pénzhamisítás gyanuja alatt álló gombosi emberrel van összeköttetésben, a ki hamis dinár készítése miatt már büntetve is volt.

Épen kupóra jött a sabaçi rendőrségnek ez az értesítés, mert eddigi nyomozásuk ebben az ügyben teljesen eredménytelen volt.

Megbiztak tehát két ügyes titkosrendőrt, hogy Jakaityrt figyeljék meg és ha hozzá férközhetnek, keltsék biza-

Ha fáj a feje

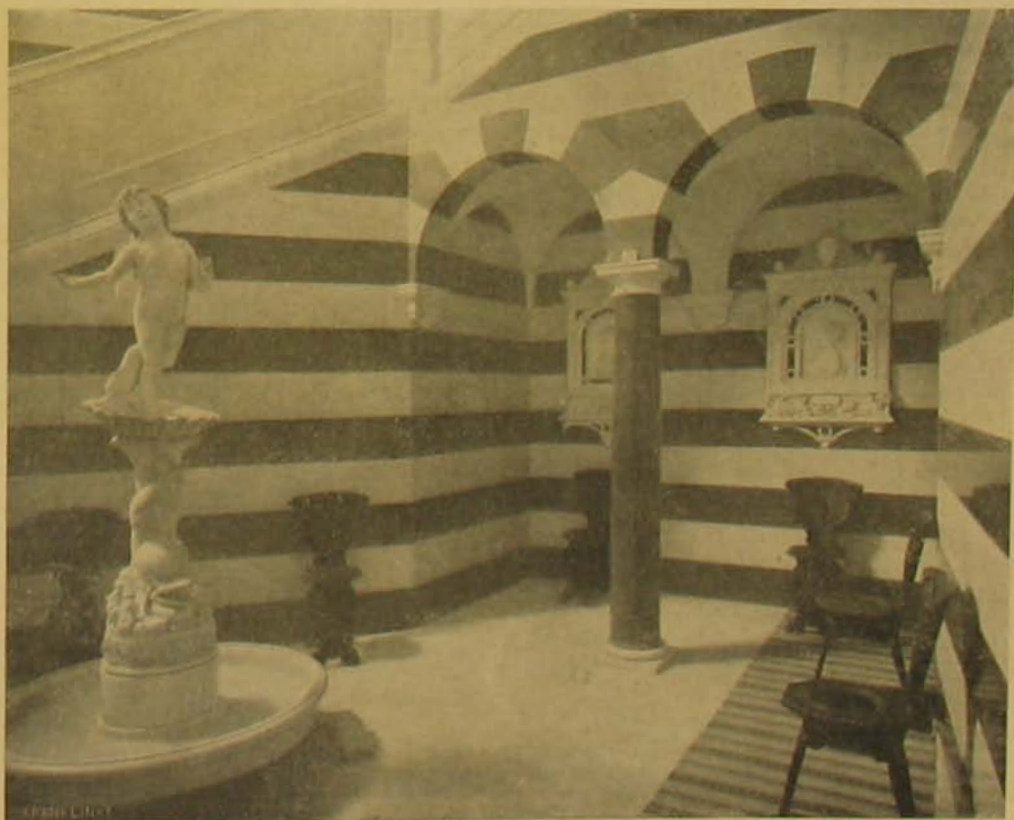
ne távozzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmarkacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

Várudvar.

A bajmóczy kastélyból. — A földszínház földszintje.

lomra maguk iránt és ajánlkozzanak társul egy újabb összeg hamis pénz beszerzéséhez.

A két titkos rendőr: Mnrivity Rádó és Tomity Illés, emberül megfelelt a megbízásnak, mert pár hét alatt — mint vidéki disznókereskedők — teljesen bizalmasai lettek Jaksitynak s ennek sz örömeire párszor jót mulatva, ennek költségeit is ők fizették. Jaksity pedig eme bőkezűséggel szemben megígérte, hogy legközelebb bemutatja őket magyarországi barátjának s ha pénzre lesz szükségük, kapnak ott jó pénzért báromennyi hamis pénzt is. Csak titoktartók legének, mert ez a fő.

Nem is várakoztatta sokáig barátait. Néhány nap múlva — 1905. év október havában — megsugta nekik, hogy ha van elegendő jó pénz, hát 22-ikén utazhatnak, mert levél érkezett Magyarországból. El is utaztak mind a hárman, de ugyanazzal a vonattal eljött Petrovity Lukács sabaci rendőrfogalmazó is, hogy a bankógyarost, ha a két titkosrendőr törbecsalhatja, leleplezze és a gombosi őr segítségével elfogassa. Hogy pedig erre való jogosultságát, illetve megbízását igazolhassa, kieszközölte és magával hozta az osztrak-magyar cs. és kir. konzulátus sabaci ügyvivőségének főnöke által látalmazott felhatalmazását.

Muzsai előre értesülve lévén, hogy eddigi vendége ezuttal többedmagával jön, tehát meg se lepődött, mikor október 23-ikán reggel 5 óra tájban lakására jött a három kincskereső.

Petrovity fogalmazó, a ki elkövette azt a bibát, hogy a gombosi őröket jöveteléről előre nem értesítette, nem követte embereit, hanem az őrre ment és felhatalmazásával igazolván magát, ekkor jelentette be, hogy a bankócsináló után akar nyomozni. Egyidejűleg elbeszélte, hogy két titkosrendőre már a gyanúsított Jaksityt val Muzslaihoz ment, a kiknek meghagyta, hogy addig huzzák-halasszák a pénzkicserelet, míg ő sz őrse legényességével meg nem lepi őket.

A rendőrfogalmazó azonban csalódott ebbeli számításában. Muzslai ugyanis pálinkával fogadta a vendégeket, de azt is kijelentette előttük, hogy mivel hosszabb ottartózkodásuk gyanút kelthetne, rendezék az ügyet minél hamarabb és mint azt Jaksity tenni is szokta, a legközelebbi vonattal utazzanak is el. A titkosrendőrök abbéli óhajára pedig, hogy ők a bankócsinálógépet is szeretnék megvenni, mert mégis bizonyosabb a bankót otthon készíteni, mint idejérva, magukat leleplezésnek kitenni, azt felelte, hogy azt ezuttal át nem adhatja, mert másutt tartja, tehát csak pár nap múlva jöjjenek érte. Így aztán nem volt más hátra, mint a 60 darab 10 dinárosért átvett 100 darab 10 dinárossal utrakelni, mert — mint Muzslai mondá — ezuttal nincs is több készletben.

A két titkosrendőr saját felelősségére el is indult Jaksity-tal, egy gondolkozván, hogy ezt otthon őrizet alá belyezik s ők pár nap múlva majd visszajöjnek a gépet megvenni s ekkor leleplezik Muzslait és társait is. Mert hogy társa van, alaposan következtették abból, hogy ottlétük alatt egy idegen jött a házhoz, a kivel Muzslainé a konyhában beszélgetett s annak eltávozta után a szobába térve, megnyugtató pillantást váltott férjével s egy csomagot adott neki át.

Ez idő alatt a rendőrfogalmazó megmosakodott, megreggelizett s azután Oláh őrmesterrel és csendőreivel éppen indulni akart Muzslai meglepésére, mikor betop-

pant egy polgári egyén — Oláh őrmester besugója — és közölte velük, hogy az imént látott három szerb embert Muzslaitól a vasuti állomás felé menni.

Oláh őrmester ezt közölte a fogalmazóval, a ki semmiképen nem tudta megérteni a dolgok illetén fordulatát s csak sürgette őket, hogy siessenek az ő emberei után.

Igen ám, de a dolog nem ment oly könnyen. A vasuti állomás Gomboshoz majdnem 4 kilométer; kocsit meg nem volt kéznél. gyalog pedig már nem volt ki látás arra, hogy a már körülbelül félórával előbb elindultakat utólérhessék. A hányan voltak, annyifelé szaldutakat utólérhessék. A hányan voltak, annyifelé szaldutakat tehát, hogy kocsit kerítsenek, mégis mire az elég gyorsan előkerített kocsin az állomásra hajtottak, a három ember a reggeli vonattal elutazott.

A rendőrfogalmazó mégis feltalálta magát. Az állomástól táviratban megkereste a vinkovcei rendőrséget, hogy a három embert vegyék őrizet alá és tartsák vissza míg ő megérkezik.

A két titkosrendőr mindjárt tudta, hogy hányat ütött az óra, mikor Vinkovcén a rendőrség kiszállította őket, csak Jaksity szükült, pedig nála nem is volt hamis pénz. Két előbbi a kiballgatásnál igazolta is magát, elmutatták a hamispénzt is, mindezek dacára őrizet alá vették és tartották őket, míg a fogalmazó meg nem érkezett. Ekkor felvilágosították főnöküket a történetről, a ki úgy intézkedett, hogy Jaksity Vinkovcén tovább is őrizet alatt maradjon, ők pedig másnap — 24-ikén — visszamennek Gombosra.

Október 24-ikén este Gombosra megérkezve egyenesen a csendőrlaktanyába mentek s ott megbáltak és a másnapi haditervet a következőképen állapították meg.

A két titkosrendőr másnap korán reggel, mintha a vasutról jönne, Muzslaihoz megy. Utánuk mindjárt a fogalmazó Oláh őrmesterrel, a csendőrök pedig külön-külön és kerülő uton mennek Muzslai házához és az utcán, a ház közelében lesbeállnak. Ha aztán az átadandó gép és a hamis pénz a szobában lesz, a titkosrendőrök egyike egy alkalmas pillanatban és módon jelt ad nekik, mire mindannyian a szobába rohannak.

Igy is történt.

Muzslai örömmel fogadta vendégeit és szokásához híven pálinkával kínálta meg őket. Nejét pedig minden titkolódzás nélkül elküldte — mint mondá — abboz a barátjához, a kivel a hamis pénz és a gép van, hogy bozzanak mindent azonnal elő. Jöttek is hamarosan, mire Muzslai előbök ment és egy fekete kendőbe burkolt csomagot átvéve barátjától, a szobába vitte és az asztalra letette.

Az állítólagos barát pedig hazaindult.

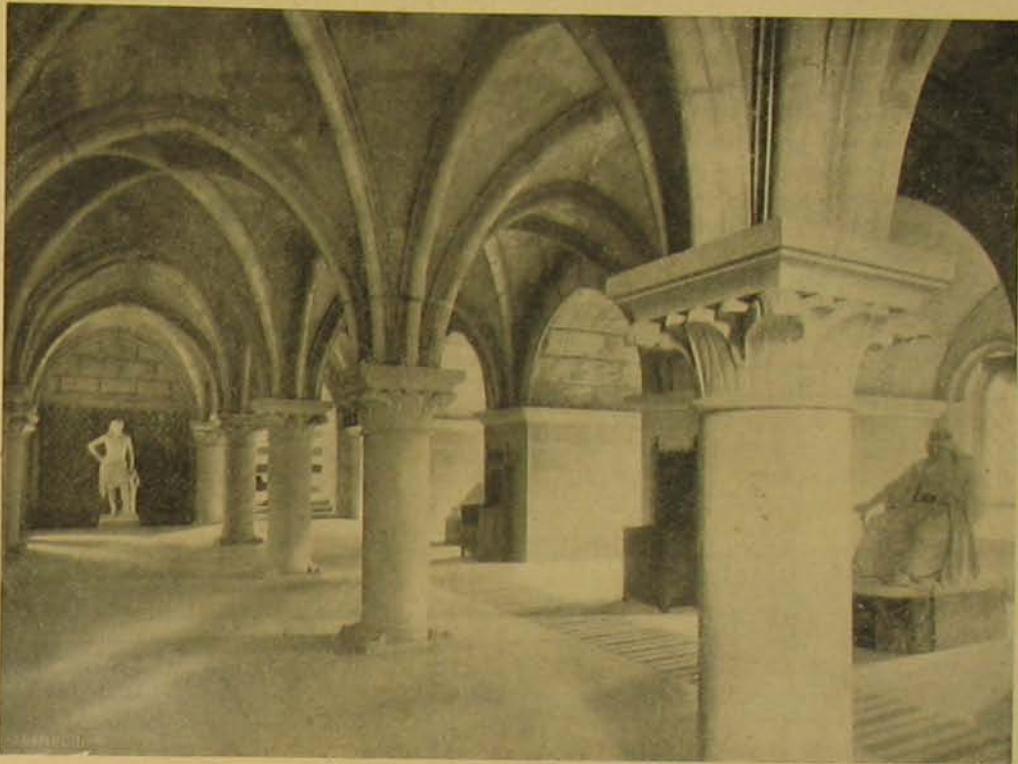
Az egyik titkosrendőr ekkor bocsánatot kérve, szükösége végezése ürügye alatt az udvarra ment és egy kézintéssel értesítette a lesbenállókat, mire ezek a velök volt bizalmi egyénnel a ház felé rohantak s kettő közülök őrizet alá vette a távozó egyént, Asztalos János gombosi földmivest, a fogalmazó pedig Oláh őrmesterrel és társaival a szobába rohant.

Éppen jókor érkeztek. A szobában már nagy dúlkodás folyt. Muzslai és neje ugyanis a gyors léptek zajára bajt sejtve, az asztalon volt csomagot magukhoz akarták kaparítani s a két titkosrendőr alig volt képes őket ebben megakadályozni. A csomag így is felbomlott s részben a földre leszóródott. A további dúlkodást a fogalmazó és társai megakadályozván, Muzslait és nejét

A magyar királyi csendőrség sives lig. címébe!
Minden csendőr, ki óráit, ékszerit, gramofont vagy bármily más értékesit akar vásárolni, nálam következőképen beszeresheti: 40 kor.-ig havi 4—5 kor., 60 kor.-ig havi 6—7 kor., 80 kor.-ig havi 7—8 kor., 100 kor.-ig havi 9—10 kor., 150 kor.-ig havi 12 kor., 200 kor.-ig havi 16 kor., 300 kor.-ig havi 18 kor. Ezen felül egyezség szerinti. Az óráknál 10 évi jótállás, feltétlen tisztességes kiszolgálás. — 1 gramfon kiűnő készletét 20 darabban! (10 nagy dupla lemezzel, 100 távol), poröntmentesen 100 kor., havi 8 kor. részletekben. Több részletnél az arany házhoz jöveik, mintha évi bérletjegyem van. Kérjen árjegyzéket.

Brueker Győző Nándor és Tsa
magyar műórás és műtőműs
Győr, Kazinczy-u. 15. sz.

A bajmőcezi kastélyból. — Bejárat a fölépcsőhöz.

őrizet alá vették s hozzáfogtak úgy ezek, mint lakásuk átkutatásához.

Muzslainál nem volt semmi. A nejenél 75 darab, az asztalon és a földön 538 darab hamis 10 dinárost találtak, így a két nappal előbb vásárolt 100 darabbal együtt 713 darab hamis 10 dinárost koboztak el. Ezenfelül az ugyanakkor átadott 60 darab 10 dináros jó pénz is előkerült; továbbá tiz darab rajzeszköz, két darab nagyítóüveg, tiz darab gelatinpapir, ezek közül kettőre a szerb bankjegy készítéséhez szerb betűk és számjegyek felkopirozva, tiz darab másféle papir, szintén szerb betűkkel és számjegyekkel, egy darab cinklap, egy darab kőirón, egy darab 2 kg. súlyú cink- és ólomkeverék és két darab márványkölapot találtak elő, melyeket bűnjelül elkoboztak.

Az őrizet alá vett Asztalos Jánosnál, ugyyszintén a lakásán sem találtak semmit. Ez tagadta, hogy ő vitte volna Muzslaihoz a hamispénzt, azt állítván, hogy látogatónak ment Muzslaihoz. Azonban az indokolatlan és csak Muzslainé hívására tett korai látogatással és a két titkosrendőr vallomásával bűnrészessége kétségtelenül beigazolást nyert annak daczára, hogy Muzslai is tagadta, hogy Asztalos neki büntársa volna.

Ellenben a talált bűnjelek, mint bizonyítékok, sulya alatt Muzslai is beismerte, hogy Jaksity Góköval a hamispénz forgalombahozatala czéljából már régebb idő óta összeköttetésben állott s hogy abboz társak kerítése czéljából legutóbb is levelet irt. Azt azonban a bűnjelek előtalálása duczára is tagadta, hogy az elkobzott nagy mennyiségű hamispénzt a fegyərből való kiszabadulása óta készítette volna, mert — mint állította — az a pénz mind abból maradt nála elrejtve, a melyért legutóbb büntetve volt s most csak forgalomba akarta hozatni.

Oláh őrmester az elért szép eredménnyel a fogalmazóval úgy egyezett meg, hogy ő Muzslait nejevel és Asztalossal és a felsorolt bűnjelekkel együtt a szegedi kir. törvényszéknek, mint önbuzgalomból elfogottakat, átadta, a 60 darab 10 dináros jó pénzt pedig, mely összeget a szerb kir. kincstár bocsátotta a rendőrközegek rendelkezésére, Petrovity rendőrfogalmazó vette magához és hazautaztukban a Vinkovcén őrizet alatt volt Jaksity Gókot is átvéve, mint bűnrészeszt a saját hatóságának adta át.

Igy került az Oláh őrmester alapos és legkisebb részletekre is kiterjesztett szolgálati működése folytán Muzslai József vissza a börtönbe és vette el megérdemelt büntetését.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Egy amerikai magyar repülőgép feltaláló.

A new-yorki „World” egy Pfizner Sándor nevű magyar ember repülőgépéről s felszállásáról ír, és pedig elragadtatással, nagy sikerről számol be.

Okos dolog lesz — írja a „World” — ha szemünket egy kissé Hammondsport felé irányítjuk, a hol egy A. L. Pfizner nevű fiatal magyar mérnök nagy dolgokat készül cselekedni.

Ha egy újonnan készült repülőgép mindjárt az első alkalommal egyáltalában fel tud emelkedni a levegőbe: az már eredmény: ha egybuzamban legalább 500 lábnyira tud repülni: az már nagyon szép eredmény; ha egyúttal fordulatokat is képes végezni és a teljes egyensúlyt is képes megtartani a levegőben: ez már minden várakozáson felüli eredmény.

És Pfitzner Sándor saját szerkezetű monoplánja, mely első monoplán egész Amerikában, a „World” külön ki-küldöttje előtt bemutatott repülésével, mindezen követelményeknek fényesen megfelelt.

Pfitzner monoplánjának a motora egyelőre három órai repülésre való benzint tud befogadni. — Pfitzner, a ki a legbiresebb motorkészítők egyike: az utolsó csavarig maga készítette el motorját, mely ez idő szerint a világ legkitünőbbben megszerkesztett motora.

Pfitzner repülőgép motorának a nagyszerűsége abban rejlik, hogy a motora csodálatosan könnyű. Igaz, hogy a motor csak 25 lóerőre van berendezve: de viszont a gép olyan szerencsésen és a motorral olyan nagyszerű harmoniában van megépítve, hogy 235 font súly felemelésére képes. Ezekből az adatokból mindjárt azt is megtudhatjuk, hogy Pfitzner monoplánja a legkisebb súlyú monoplán a világon, mert hiszen egyes monoplánoknak csupán a motor súlya megközelíti azt a súlyt, a mennyit Pfitzner repülőgépe vele együtt és a motorral együtt kitesz.

Pfitzner monoplánjának tehát kétségtelenül nagy jövője van. — Ezt legjobban bizonyítja az, hogy Pfitzner már a próbafelzárkózás alkalmával húsz lábnyi magasságban egy negyed mérföldnyi utat futott be; miközben nagyszerűen sikerült bravuros fordulatokat végzett.

Ez a nagyszerű eredmény páratlanul áll az aviatika történetében, mert még sohasem volt rá eset, hogy egy teljesen kipróbálatlan repülőgépen ilyen bravuros repüléseket végeztek volna.

Pfitzner, a mint maga is bevallja, a gyakorlati repülésben még teljesen járatlan; ez volt úgyszólván első felzárkózási kísérlete. Eltökélt szándéka azonban, hogy vas energiával fogja magát a repülésben és a repülőgép kezelésében: gyakorolni: és mihelyt elég gyakorlatra tett szert: Hammondsporton vagy valamely más alkalmas helyen nagy versenyrepülést fog rendezni.

Pfitzner magyar ember. Magyarország egyik kis mezővároskájában született és Magyarországon végezte el iskoláit is. A mérnöki tudományok és ezzel együtt a repülés problémája iránt már gyermekkorában rendkívüli fogékonyságot és érdeklődést mutatott. Van egy bátyja, Pfitzner Vilmos, a ki hosszabb ideig volt a drezdai egyetem fizikai tanára és számos jeles fizikai és motorproblémával foglalkozó könyvnek a szerzője.

Úgy látszik, hogy Pfitzner örökölte bátyjának nagyszerű fizikai ismereteit, mert Pfitzner repülőgépeinek minden egyes darabja, a saját készítménye.

Az első amerikai felszállás dícsősége ugyan a biplán által ló Wright testvéreké, de mint Pfitzner mondta, ez az elsőbbség az ő ambícióját egy csöppet sem befolyásolja. A monoplánnal való felszállás dícsősége különben is Pfitznerrel illeti meg: és a mi a jövőt illeti, a magunk részéről komolyan veszélyeztetve látjuk a Wright testvérek minden eddigi dícsőségét.

Pfitzner hét évvel ezelőtt jött Amerikába, még pedig csodás fizikai és motorgyártási ismeretekkel felfegyverkezve. Amerikába érkezése után egy óriási automobilyár alkalmazottja lett, a hol szinten jelentős sikereket ért el a motorgyártás terén.

Tizenkét hónappal ezelőtt ismerkedett meg Curtissal, a szintén híres amerikai aviatorral, aki felfigyelt Pfitzner tehetségére: a saját gyártmányú biplánjaihoz (kétlős fedélű repülőgép) motorszakértőnek szerződtette őt.

Pfitzner ekkortól kezdve maga is komolyan kezdett

egy repülőgép megépítésének a tervével foglalkozni, a melyet — a mint az eredmény bizonyítja — nagyzebrően meg is oldott.

Pfitzner monoplánja teljesen különbözik az összes eddigi monoplánoktól. A motor csavarja hátul van, a kormányzó készülék pedig elöl, folyton a szeme előtt. Tebát éppen fordítva mint az eddigi monoplánoknál. Pfitzner monoplánja különösen repülés közben gyönyörű látvány; a szemlélő azt hinné, hogy a y óriási kacsú madarat lát a levegőben.

Pfitzner repülőgépeinek a szélessége 36 láb, hossza 30 láb, magassága hét láb. Repülés közben 186 lábnyi levegő felültre van szüksége. Minden négyzet lábnyi terület négy font súlyt képes felemelni.

KÉPEINKHEZ.

A hajmóczy várkastélyból.

Hajmóczy nagyközség Nyitra megyében, a Nyitra folyó közelében egy hegyen fekszik. Régi várkastélya, amelyet egyik képünkön olvasóinknak bemutatunk, legutóbb az erdői gróf Pálffy család tulajdona volt, már 1249-ben mint királyi vár említették. Róbert Károly idejében Gelatb bán, hajmóczyi és privigyei gróf tulajdona volt ez a vár. Majd László oppelni herceg a magyar nádor birtokába került. Ezután Hosszay nádoré, majd Korvin Jánosé lett, ennek halála után pedig Zápolya János vette birtokába, a kitől 1527-ben Ferdinánd király elvette és 1243-ban Thurzó Jánosnak adta. Thurzó György, a későbbi várúr azonban Bocskay István erdélyi fejedelem előtt megbódolván, ennek, majd később Bethlen Gábor fejedelemnek hadaival volt megszállva a vár. Közben két ízben is a törökök kezére jutott, majd pedig 1704-ben a Rákóczi mozgalom alatt a kurucoknak megbódolván, Bercsényi Miklós birtokába került. A további háborúskodások alatt azonban Pálffy János gróf, a királyi seregek parancsnoka, a várat a király részére visszafoglalta, s a király, hasznos szolgálatai elismerése mellett a gróftól ajándékozta meg vele. Így került a régi híres várkastély az erdői Pálffy grófi család birtokába. A dúsgazdag mágnás család minden tagja javított, újított a kastélyon valamint, a család utolsó tagja, gróf Pálffy János pedig milliók árán, a legnagyobb részben ujjaépítette a várkastélyt s megrakván azt a XVI. és XVII. század értékes műemlékeivel, valódi fejedelmi lakot teremtett belőle. Elhalálózása után pedig, miután benne az erdői gróf Pálffy család utolsó sarja kibalt, úgy a mint volt, az államra hagyta. A képek, melyeket olvasóinknak a jelen számunkban bemutatunk, az ujjaépített hajmóczyi várkastély egyes részéről készült felvételek.

HIREK.

Egy őrsvezető megsebesítése. A jásznagykunszolnok-megyei Tiszarófi községben, február 13-án este egy vendéglőben, Biró István tónánai napszámos Kuczik Lajos tiszarófi lakost késsel megtámadta. A vendéglőben időző Takács István ez. őrsvezető ezt látva, a támadó Biróval szemben szolgálatilag fellépván és azt kivont karddal a támadás abbahagyására és késének letevésére utasította. Biró ekkor az őrsvezetőhöz ugrott s azt balba-

BUTOR

képzésért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRNTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TEREZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

lántéka felett megszurva könnyen megsebesítette. Az őrsvezető a további támadás elhárítására kardot használt és Birót jobblágyékon szurva, súlyosan megsebesítette. A kardhasználat után mindkét sérült orvosi ápolás alá vétetett.

Czigányok garázdálkodása. Móza György, lakerti őrsbeli őrsvezető, február 11-én éjjel 1/21 órakor az aradmegyei Fakert határában fekvő Postasárda közelében egy több kocsiból álló és előre menekülni igyekvő cigánykaravánt pillantott meg s azt üldözőbe vette. Üldözés közben a cigányok az őrsvezetőre többször rálőttek. Erre az őrsvezető a menekülő cigányok ellen 16 ismeretlen eredményű lövést intézett. A cigányok az őrsvezető tüzelése alatt, 2 kocsi, 1 ló, nagyobb mennyiségű sertéshús, szalonna, ruha és ágynemű hátrahagyása után elmenekültek. Nyomozásuk folyamatban van.

Orvótámadás. Takács István II., rákosszentmihályi őrsbeli cs. cz. őrsvezető február 16-án este 7/8 órakor, helyi szolgálat teljesítése közben, a «Czinkotai Nagytető» melletti uton a székesfőváros határában fekvő Kiserdőből eddig ismeretlen tettes által forgópisztolyból hátulról ballábszáron löve, súlyosan megsebesített. Takács cz. őrsvezető meglövését után visszafordulva, az erdő szélében két elsurranó egyén alakját pillantotta meg, kikre egy lövést intézett, azonban őket súlyos sérülésével üldözőbe venni nem tudta, s így sikerült elmenekülniök, Takács cz. őrsvezető a budapesti honvéd helyőrségi kórházba szállíttatott. A tettesek után a nyomozás bevezettetett.

Ellenszegülés. Kovács Gyula csendőr, felszólított szolgálat teljesítése közben, február 14-én délután, a sopronmegyei Himód közegben, Récs Szabó Illés ottani lakos ellenszegülő ellen, annak könnyű sérülésével végződő szuronyfegyvert használt,

Adomány a létesítendő nyugdíjpótló javára. A székesfehérvári csendőr altisztikar, az általa folyó évi február 1-én rendezett «Csendőr bál» tiszta jövedelméből a létesítendő nyugdíjpótló javára 250 koronát küldött be hozzánk. A nyugdíjpótló alapvagyonra, a most említett és általunk rendeltetési helyére juttatott 250 koronával együtt, 764 K 1 fillérből áll.

Postai automobiljáratok. A magyar postaintézmény újabb vívmánynyul áll elő. Ne felejtjük el, hogy a leveleket összeszerelő gépkocsikat Budapesten alkalmazták először. Egy bécsi képeslap mint berlini ujságot mutatott be, de rajta vesztett, minthogy a fotográfián látható magyar nevek a legközvetlenebb bizonyítékkal rontották le feledékenységét. Most a magyar királyi posta két nagy automobilos utat rendez be. Egyet Kassától Bártfáig olyan utvonulón, amely nem esik össze a vasutvonallal. Ez turisztikai szempontból is igen érdekes és nyilván felkapott alkalmatlóság lesz. A másik automobil-vonal már nagyobb szükségét fog pótolni az ott lakóknak. Ez Károlyvárosból fog kiindulni Horvátországnak éppen azon a részén, a mely ma vasut bijával van, legalább addig, amíg az új dalmáciai vonal megépül. Végállomása Goszpics, a karsztos Lika-Krbáva megye főhelye lesz. S minthogy nyilván olyan állomásokat is érinteni fog, amelyek nem esnek az új vasut vonalába, valószínűleg később is fennmarad, mint a régi híres dalizsános modern s nemsokára talán a régi költői postakocsizások felújított emlékével körülvett alakja.

KÜLÖNFÉLÉK.

Derék felekezet. A Kaukázusban nem régiben egy új felekezet alakult, melynek alapelvei bizonyára népszerűek lesznek az egész világon. Már a neve is rokonszenvesen bangzik: A lusta emberek szektája. Hazája Grúziában van, a hol nemrégiben új próféta bódította meg az embereket s a lustaság és tunyaság isteni élvezetéről tartott előadásokat. A mindenfelől összesereglett embereknek elbeszélte, hogy ezentúl hetenkint csak három és fél napon át kell dolgozni, a másik három és fél napot pedig a télenységnek szentelni. Az új próféta bölcsesége termékeny talajra talált s az emberek százával gyűltek az új tanítás zászlaja alá. Ezek már csak kedden, szerdán és csütörtökön dolgoznak, a többi napokon pedig átadják magukat az édes semmittevésnek. A ki engedetlenséget tanúsít a dogmával szemben, annak büntetést kell fizetnie. A pénzbüntetések ötven és száz korona között váltakoznak. Az új tanítás a Kaukázus felől Oroszországon keresztül valószínűleg eljut Európába is. Itt talán még alaposabb tétellei lesznek a szektának s eltörlik majd a még megmaradt három és fél munkanapot is.

Az állat és a szesz. Újabban mind gyakrabban kísérleteztek állatokkal, hogy megtudják, minő hatással van rájuk az alkohol? Újabban egy dorpáti tanár az ázalék-féléknél úgy tapasztalta, hogy ezek oly vízben, melybe két százalék alkoholt kevertek, megszűntek mozogni és élettelenül hullottak a fenékre. A piócza menekül az olyan vízből, melybe alkoholt öntöttek; ha kénytelen benne maradni, rövid idő múltán mámoros lesz és bönultan hull az edény aljára. A rák részeg ember módjára elkezd támolyogni, forogni és elalszik; a hal oldalt fordul és végtére a hátán úszik. És ha erősebb adag alkohol kerül a vízbe: mindannyi életét veszti benne. Az alkoholelencek ezt kétségtelen fegyvernek fogják használni, de a szesz barátai legfőleg az azt látják benne, hogy a szesz nem való sem a ráknak, sem a halnak, sőt a piócáknak és ázalagoknak sem.

Angol szokások. Az idő a merev angol társadalmi szokásokon is változtat. A korábbi keccses meghívó leveleknek például teljesen vége, az eljárás tekintetben nagyon divatos s egyszerű. E célra jóval a határidő előtt a hírlapokathasználják fel s azután csak névjegyet küldenek, melynek sarkán ilyen megjegyzések olvashatók: «tánc», «zene» stb. Az egészen divatos hölgyek egyszerűen a telefont használják, bár nagyon szertartásos összejöveteleknél itt-ott még megtartják a régi formát. Az angol társaséletnek az a másik modern vonása, hogy nehéz táncost találni. Ezen igyekszik segíteni a Legények Klubja, mely délutáni fogadásokat rendez s ezen a hölgyek fesztellenül megismerkednek táncolni szerető urakkal, a kiket, ha megtetszenek nekik, meg is hívják társaságukba. Az ebéd idejét kitöltik esti kilenc óráig, de még így is akadnak urak, kik félórás-kát elkésnek. Urak csak szertartásos alkalmakkor vezetik a hölgyeket asztalhoz, különben a háziasszony megy elől s őt külön csoportokban követik a hölgyek és urak. Az ebéd rendszeren rövid ideig tart, bort nagyon keveset, vagy semmit sem szolgálnak fel, hanem csak vizet és ásványvizet. A társadalmi érintkezésnek kedves formája az ú. n. «freskó-lunch». Abban áll, hogy a hölgyek bizalmasabb ismerőseiket egyszer s mindenkorra meghívják reggelire. Mindenki akkor megy, a mikor akar, oda ül, a hová akar s a reggelit nagyon gyorsan szolgálják föl, mert fő a társaság.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálati kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen, így a felesleges kérdezőzködéseknek eleje vétessek. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

B. J. őrmester. Nagyon téved, a mikor biztosan állít egy olyan tényt, a melynek valódiságáról meggyőződési — nézetünk szerint — alkalmat alig volt. Helytelen információ lesz az, a mit oly biztosan állít. Előttünk fekszik a m. kir. belügyminiszteriumnak 1908. évi december hó 16-án 154055—V. b. sz. n. kelt rendelete, mely szerint: „... a fenntartási pótlék csakis a kerület rendszeresített állományából tényleg hiányzó legénység számarányában folyósítható, illetőleg az élelmezési számadásban csakis a kerület rendszeresített állományára tényleg hiányzó legénység számaóak megfelelő arányban számítható fel.” Ez elég világos és félre nem magyarázható intézkedés. Hogy még könnyebben megérthető legyen, példával is illusztráljuk: tegyük fel, hogy a kerület rendszeresített létszámára hiányzik 20 fő. A fenntartási pótlék tehát egy hónapban (30 napos) 600 koronát fog kitenni. Ezt az összeget a kerületi parancsnokság arányosan szétosztja a szárnyparancsnokságok között a azok a kiutalt összegből azon őrsöknek, a hol tényleg létszámhiány volt, annyit jut annak fenntartási pótlék címén, a mennyi jut. Teljes azonban egy kerület rendszeresített létszáma, akkor fenntartási pótlék egyáltalán nem számítható fel, de azért annak, hogy egyes őrsök tényleg létszámol alul vannak. Ezekből láthatja, hogy tévedett.

Lacziábró. 1. Irtjon, a hogy tud. Egy kis igyekezettel azonban jelenlegi irásáról le tud szokni. 2. Ha a falon tartja, feltétlenül megromlik, mert magába szívja a fal nedvesességét; ajánljuk, tegye a rubaszekrénybe a ruha tetejére, ott legjobb helyen lesz. 3. Kérésének — sajnálatunkra — nem tehetünk eleget.

Tudni akaró. Egy őrmestertől joggal elvárhatja mindenki, hogy a II. szolg. ut. 117. §-át átkéletesen ismerje.

Négy hazavágó. Ha összpontosításról van szó, akkor: igen; ellen esetben nem.

Havasí gyopár. Minthogy a csendőrségből senkit sem hivhatnak be tényleges csapat szolgálatra, nem tudjuk, miképp értelmezzük kérdését. Világosabban!

M. J. Tulajdon elleni kihágás, bacsak olyan mellékkörülmények nem forognak fenn, a melyek a tettet vétségnek, esőleg büntetnek minősítik, a melyekről azonban levelében említett nem tesz.

1886. Hangozp mérvadó.

G. M. nyug. őrm. Biztosan nem tudhattunk meg. A közéleti előljáróság szolgálhat felvilágosítással.

K. J. őrsv. 1. Kérdése nagyon korai. 2. Az előköpzettségtől függ. Alsőbbrendű hivatalnok vagy hivatalozolgai állások.

P. őrsv. Husztsófalva. Adja be nőülés iránti kervényét, ha érdemes reá a arája sem esik kifogás alá, megkapja.

Muramelléki őrs. 1. Chobot egyháztörténete és Scherer lexikonja szerint az Urangyala imádságának behozatala és az erre való reggeli, déli és estéi harangozás a XIV. századba esik. Elöl járt Magyarország. Az 1309. évi udvardi zsinat köte-

lező tette a dél-esti harangozást. XXII. János pápa 1318-ban kibocsátott bullájával bucsut engedélyezett azoknak, a kik ezen harangozásokor az „Üdvözlégy”-et imádkozzák. A reggeli harangozást először Páviában (Olaszország) említik 1333-ban. Más verzió szerint az Ave Mária harangoztatást még II. András rendelkezte volna el 1221-ben, hogy a harangok naponként egyszer figyelmeztessék a népet a Mária-hoz való fohászkodásnak idejére. A déli harangozásról az 1413. évi olmtúzi zsinat is tesz említést. A mindennapi déli harangozást azonban III. Kalixt pápa rendelte el a nándorfejevári diadal emlékére, a mikor a keresz-tényesség fényes diadalt aratott a törökök felett. (1442). A harangozás általános behozatala a XV. század elejére esik. 2. Ellen-tétes természetűknél fogva nem szokták összefogni; ha azonban valakinek kedve tartja, megteheti, nem követ el sommit. 3. Konkrét példát mondjon, akkor kap választ.

Sz. őrsv. Vál. Nem.

P. J. őrsv. Rákóczi út 24.

Sz. őrsv. Veszprém. Igényjogosultsági igazolványra még nincs igénye, próbaszolgálatra azonban mehet.

K. P. Kérelmével forduljon közvetlenül oda.

150. 1. A panaszkodás nem használ semmit, őrsparancsnok dolga, hogy a közéleti előljárósággal pihenő kiutalása iránt lépjen érintkezésbe. 2. Ha megérdemli, miért ne?

G. P. ez. őrsv. Reesk. Ha kinevezik hivatalozolgává, akkor megkapja az ott rendszeresített illetményeit, tehát jóval kevesebbet, mint a mennyit jelenleg élvez. Jelenlegi illetményei teljesen figyelmen kívül maradnak. 2. Ha nyugdíjas nevezetik ki hivatalozolgává, az megtartja nyugdíját az esetben, ha nyugdíja és hivatalozolgai fizetése együttvéve nem haladja meg a csendőrségnél utoljára élvezett zsoldját és szolgálati pótdíját. Ha hivatalozolgai fizetése eléri a csendőrségnél legutóbb élvezett javadalmazását, akkor nyugdíja beszünttetetik. Rosszul értelmezi tehát a közelmúltban közreadott hasontartalmu üzenetünket, mert ott az 1400 koronát csak példaként állítottuk fel, így tehát nem magyarázható akként, hogy egy nyugállományból kinevezett hivatalozolga nyugdíja csak akkor szüntethető be, ha hivatalozolgai fizetése az 1400 koronát meghaladja.

Négy unatkozó. Előbb még hazavágó? most unatkozó? Természetes, hogy ott mossák, a hol jelenleg vannak! Ilyet komoly csendőr nem kérdez.

Pusztalhatár. Nem viselhetik. (Szolg. szab. I. p. 281. pont).

Kőhalom. Viselhetik! Nem kötelező tehát.

K. J. csendőr Rebrény. Volt Önnek joga az őrs iktató könyvét őrsparancsnoka tudta és beleegyezése nélkül megnézni? Ha Önön sérelem esett, éljen panaszlási jogával.

Homok. Tudtunkkal sehol, mert elfogyott.

A. L. ez. őrsv. Felsőhangoz. Forduljon kérelmével közvetlenül illetékes helyre.

34. Igen.

P. csendőr Czernya. 1. Igényről nem lehet szó; engedélyt — ha érdemes reá — megkapja. 2—3. Tetszése szerint.

Érdeklődő. 1. Nyugdíjba az összes, igényjogosultsági igazolvány elérésére azonban csak a katonai és csendőri évek számításnak. 2. Igen. 3. Nem.

K. S. tudnivaló. 1. Nincs kizárva. 2. Nem, mert ott kevesebb a fizetés. 3. Ha megérdemli: igen. 4. Ha így áll az ügy, akkor a leány egy esetleges kedvezőtlen olin'ézésének nem oka.

Csendőr. Vonatkozó kervényt amúgy a jegyzőnek kell elkészíteni, az tudja, mi kell hozzá. Attól függ, hogy simán megy-e az elintézés; 3—4 hétbe mindenesetre belokerül.

K. L. nyugdíjas. Nincs igénye nyugdíjra; mert a házasság nem a tényleges állományban kötöttet.

K. R. Borsjegye nem nyert.

Csusz, köszvény, reuma, idegfejfény, hűlés, idegfej, mindennemű csontbántalmak ellen különböző hatásának bizonyított szer

AZ ERŐSÍTETT
CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Ezrekre menő háziaralok bizonyítják, hogy mily kitűnő hatása van. Valódi z ak nálani kapható. Kis tégely 1 K., nagy tégely 2 K.

Az ár és 45 f. postaköltség beklüldése után vagy utánvétel küldve

Szenthe Lajos gyógyszer. Budapest, Damjanich-utca 2.

M. Gy. cz. örsv. Gacsály. Testvérei is kivehetik a saját felelősségükre, de akkor kötelesek is őt ápolni s vigyázni reá. Mint-hogy azonban a felesége ezt elvállalni nem hajlandó, nagyon nehezen fog menni. A gondnokság alól felmentve nem lesz. ha csak az orvosok egészségesnek nem nyilvánítyák, a mire — leve-léből kitetszőleg — vajmi kevés kilátás van.

K. J. csendőr, Petőfi 1823. évi január 1-én született Kiskőrö-sön (Pestmegye). Magyar.

FEJTÖRÖK.

Képtalány.

Betűtalány.

Caronia. $\frac{cs}{x} t \frac{s}{t} s$

Minustalány.

- dé —
- szs —
- ra —
- öm —

A minusok helyére betűk teendők, melyek lefelé olvasva, két város nevét adják.

Megfejtési határidő: 1910 márcz. 7.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné Sanatorium-sorsjegy lesz kisorsolva.

Lapunk f. évi 7. sz.-ban közölt fejtörök helyes megfejtése:

Képtalány: «Könnyű biztos helyről a veszélyt szemlélni». — Betűtalány: «Párizsi árvíz».

Koczkatalány megfejtése:

37	78	29	70	21	62	13	54	5
6	38	79	30	71	22	63	14	46
47	7	39	80	31	72	23	55	15
16	48	8	40	81	32	64	24	56
57	17	49	9	41	73	33	65	25
26	58	18	50	1	42	74	34	66
67	27	59	10	51	2	43	75	35
36	68	19	60	11	52	3	44	76
77	28	69	20	61	12	53	4	45

A határidő lejártáig helyes megfejtés nem érkezett be.

HIVATALOS RÉSZ.

Curiai és közigazgatási döntvények.

Aki az udvarába járó és ott kárt okozó kóbor kutyát éjjel lelövi, tiltott lövöldözés miatt nem büntethető.

(A m. kir. belügym. 1908. évi 6311. sz. határozata)

Azon mészáros, aki az izr. hitközség engedélye nélkül székében héber betűs táblákon hirdeti, hogy a vágott bust, mint kóserbust árusítja. kóserbusnak jogosulatlan vágatása és árusítása által kibégást követ el.

(A m. kir. belügym. 1908. évi 3801. sz. határozata.)

Ha valakinek lakásán vad nélkül szarvasagancs találtatik anélkül, hogy a vad elejtésének ideje megállapítható volna: ez a tény az 1883: XX. tcz. 31. §-a alapján való elmarasztalásra elegendő alapul nem szolgálhat.

(A m. kir. belügym. 1908. évi 1983. sz. határozata.)

Ha a nő vagyona a férjéet meghaladja és abból társadalmi állására való tekintettel megélni képes: férjétől ideiglenes nőtartást nem követelhet.

(Curia 1909. szeptember 14. 4424/909. sz. a. III. p. t.)

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Kinevezettek:

1910. évi február hó 15-ével:

hadapróddá:

Sándor József, III. számú csendőrkerületbeli örsvezető czimzetes őrmester.

Athelyezettett:

1910. évi február hó 16-ával:

Kovács Kornél, járásőrmester az I. számú csendőrkerulettől, a VIII. számú csendőrkerülethez.

Crisián Simon, járásőrmester az I. számú csendőrkerulettől, a VII. számú csendőrkerületbe.

Okiratilag megdicsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Gömör, László, I. számú csendőrkerületbeli százados, 18 évi csendőrségi szolgálata alatt, szakasz-, szárny- és pótzárnyparanosnoki alkalmazásában kifejtett sikeres tevékenysége, alárendeltjeinek szakszerű nevelése és helyes vezetéseért.

Villamos és gőzörőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMENYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, ezimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, bár, stb., míg **Rományi** legújabb képe-árjegy yzekét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségmentes díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék korendó.

Németh Dávid, VI. számú csendőrkerületbeli járőr-mester, egy pénzhamisító szövetkezetnek, nagy körültekintéssel és kitartással folytatott nyomozás után történt leleplezése, elfogása és a bűnjelek biztosításáért.

Előléptettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:
a nagyváradi továbbképző tanfolyam hallgatása után, az 1910. évi február hó 3-án letett vizaga alkalmából, ugyanazon nappal:

Szőcs Dénes, Pozsonyi János, Gilányi István, Kézi János, Antal Péter, Vén András és Ötvös Gábor I. számú;
Oláh Károly, Tanka Bálint, Pancsics Pál, Fekete András és Konnerth János II. számú;

Kovács Ferencz, Lévai Gábor, Leittem Henrik, Lang János, Lengyel Ignác és Gadó András III. számú;

Demes Antal, Jakab Mihály, Banyai János, Szopó Károly, Czére István és Ádám István IV. számú;

Gergye Károly, Felisz József és Vida Antal V. számú;

Mihálkovich István, Kovács Imre II., Király Sándor, Zsuhár József, Édler Kálmán, Stranzli Lajos, Béda Benjamin, Cserna János és Belső Vendel VI. számú;

Fülöp Imre és Bokor József VII. számú; végül:

Vincze László, Lipesci Gábor, Herbály Lajos, Gál Ferencz, Vészi József, Kocsor László, Fóth Zeigmond, Zádor Gyula és Doszpod Mibály VIII. számú csendőrkerületbeli csendőrök, *csendőr címzetes őrsvezetők*ké.

Az öt évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

1910. évi február hó 6 ával:

Farkas János, Fülöp Vas Mihály, Antal Lajos, Nagy János, Lukács József, Kerekes János, Berei Mózes, Kolozvári Ferencz, Szabó Ignác, Vágási Dénes, Csere György, Szabadi László, Bereczki Sándor, Nagy Károly I., Kis István II., Udvar Mibály, György Mihály II., Fábián András, Blázs János, Miklós János, Gyergyák János, Szopós János, Péntek János és Benkő Károly;

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

1910. évi február hó 16-ával:

Ogerár Péter, Ilty Vitályos és Czibulya György;

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:

1910. évi február 1-ével:

Demeter Ágoston és Hajba István; végül:

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

1910. évi január hó 16-ával:

Hény László, Kovács László, Balika József, Zaj Mibály és Oláh János csendőrök, *csendőr címzetes őrsvezetők*ké.

Járőrvezetői jelvényvel elláttak:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Opris József, Farkas János, Kiss János, Harangozó János, Pászkan Leó, Antal Karácson, Haresa János, Baczonj József, Lázár Adolf, Márton Sámuel, Kádár János, Vitos Béla, Marton Pál, Kovács Jakab, Kis József, Orbán Dénes, Buh János, Orbán Lajos, Orbán Mihály, Majláth Mihály, Galgóczy Péter, Kis Karácson, Varga György, Komán Tibamér, Lovas Albert, Bia Gergely, Varró Lőrincz és Nagy Mibály csendőrök.

Névváltoztatás.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Schwarz Zoltán csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1910. január 3-án 161.438/VI-a 909. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét „Fekete»-re változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Subu Menyhért cs. cz. őrsvezető, Konrád Terézszel, 1910. január 31-én, Vingán.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Keresztély András cs. cz. őrsvezető, Szilágyi Bertával, 1909. május 8-án, Szentivánlaborfalván.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.
könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

Most jelentek meg kiadásunkban a következők: Lovassági vezényszavak füzeté ára kötve 60 fill.
Kérdések és feleletek az illeték szabályzatból ára 40 fillér. Kérdések és feleletek az őrs gazdál-
szat kezelési utasításból ára 40 fillér.